

Tednik

Učiteljski Tovariš.

Glasilo avstrijskega jugoslovanskega učiteljstva.

Štev. 12.

V Ljubljani, 22. sušca 1907.

XLVII. leto.

„Učiteljski Tovariš“ izhaja vsak petek. Ako je ta dan praznik, izide list dan pozneje. Vse leto stoji 8 K, pol leta 4 K, četrt leta 2 K. Posamezna številka 16 h. Spise je pošiljati samo na naslov: Uredništvo „Učiteljskega Tovariša“ v Idriji. Naročnino prejema Frančišek Črnagoj, nadučitelj v Ljubljani (Barje). — Vse pošiljatve naj se pošiljajo franko. — Rokopisov ne vračamo. — Za oznanila je plačati od dvostopne petit-vrste po 20 h, če se oznanilo tiska enkrat; po 18 h, če se tiska dvakrat, in po 16 h, če se tiska trikrat; če se večkrat tiska, znaten popust. Oznanila sprejema „Učiteljska tiskarna“. Priloge poleg poštnine 6 K.

Vsebina: Razglas. — Storite tudi tako! — Naš denarni zavod. — Se enkrat zborovanje goriškega učiteljstva. — Bedno stanje učiteljstva in zahteva po odpravi. — Beda našega kmeta. — Reforme učiteljstva. — Iz naše organizacije. — Politiški pregled. — Vestnik. — Razgled po šolskem svetu. — Raznoterosti. — Listnica. — Inserati.

Razglas.

Ljudsko izobraževalno društvo „Akademija“ v Ljubljani prireja že dlje časa po raznih krajih naše domovine poljudnoznanstvena predavanja z namenom razširjati višjo izobrazbo tudi med nižje in srednje sloje slovenskega naroda po vseh slovenskih deželah.

Vodstvo „Zaveze“ si šteje v dolžnost, opozarjati slovensko učiteljstvo na to prekorišno delovanje „Akademije“ ter pozivlja svoje člane, oziroma društva, da pristopijo „Akademiji“ kot redni ali izredni člani (vpisnina pri rednih članih znaša 2 K in članarina 6 K na leto, pri izrednih članih pa najmanj 4 K na leto brez vpisnine), ali pa da posamezniki — čeprav nečlani — prevzamejo pod okriljem „Akademije“ predavanja in tako podpirajo s svojim sodelovanjem to društvo v njegovem idealnem stremljenju.

Kdor želi pojasnil ali navodil, naj se obrne na predsednika „Akademije“ dr. Vladimirja Ravniharja, ali pa na tajnika dr. Dragotina Lončarja v Ljubljani.

Vodstvo „Zaveze avstr. jugoslovanskih učit. društev“,
v Ljubljani, dne 22. marca 1907.

Predsednik:
L. Jelene.

Tajnik:
Drag. Češnik.

Storite tudi tako!

Glas s hribov.

Stara taktika naših ljubih nasprotnikov iz takozvanega klerikalnega tabora je, obljajati, opljuvati in očrniti svojega nasprotnika. In te taktike se poslužuje vsa črna internacionalna armada vseh narodov in se je je posluževala v vseh časih.

In ta svoj žolč izliva po raznih svojih časopisih po stari devizi: Namen posvečuje sredstvo!

Trn v peti je vesoljnemu klerikalizmu ravno ljudskošolsko učiteljstvo. Zakaj le-to je že po svojem poklicu, ki ga mora izvrševati med narodom, edina, in sicer trajna in najbolj dosledna ovira klerikalnemu napredovanju. In ravno zaraditega je ljudskošolsko učiteljstvo pri vseh narodih oni cilj, kamor namerjajo klerikalci najtežje svoje topove.

Ta boj, to zasramovanje in blatenje pa doseže svoj višek vselej, kadar se bližajo kake volitve, bodisi deželnozborske, bodisi državnozborske. Takrat oblajajo ti profanatorji vsega vzvišenega vse poštene ljudi, posebno pa učiteljstvo po znani devizi:

Namen posvečuje sredstvo! In namen tega blatenja je, zmanjšati, oziroma ugonobiti z obrekovanjem ugled svojemu nasprotniku pri ljudstvu, češ, ako dannadan blatim svojega političkega nasprotnika, ostane kolikortoliko blaten, in ljudstvo mu ne bo verjelo v tisti meri, kakor bi mu drugače. V ljudstvu se zbudi nezaupanje, in naš namen je dosežen.

Te prakse se seveda poslužuje vsa internacionalna klerikalna armada. In naravnost zanimivo je zbirati podatke, kako nizkotno, zahrbtno in naravnost ostudno se vodi po takozvanih katoliških časopisih in takozvanih katoliških agitatorjih hujskanje ljudstva proti nasprotniku.

Mnogo prav značilnih podatkov bi lahko navedli izza zadnjega državnozborskega boja na Nemškem, s kakimi sredstvi se je boril takozvani „katoliški centrum“. In kdor pozna natančneje ta ostudni boj „katoliškega centra“, se ne bo prav nič čudil, ako je le-ta ostal številčno enako močen.

Tudi na Slovenskem smo stopili v takozvani volilni boj. In klerikalizem je odprl vse zatvornice svojih zasramovanj proti vsemu, kar je naprednega, v prvi vrsti seveda proti učiteljstvu, zakaj le-ta faktor in edino le-ta faktor je ostal tako značajan, tako trden v vsem svojem prepričanju, v vsem svojem delovanju in nehanju, da vsa, še tako zavedljiva vabljenja niso privabila niti toliko slovenskih učiteljev v klerikalni tabor, da bi mogli redno sklicavati občne zборе na papirju obstoječe „Slomškove zveze“, in zato se v najkrajšem času — to lahko trdimo že sedaj — izpremeni to društvo v snovajoče se katehetsko društvo. In vsemu slovenskemu svetu lahko pri tej priliki tudi še to povemo, da celo najnovejša vada izvolitev psevdopredsednika „Slomškove zveze“ državnozborskim kandidatom, ne bo imelo nikakega uspeha.

Slovensko učiteljstvo ostane značajno!

Na Slovenskem opravlja posel umazanega obrekovanja in sramotjenja slovenskega značajnega učiteljstva sploh vse klerikalno časopisje. Odlikuje se pa v tem poslu listič, po imenu „Domoljub“. Stavimo, ako bo kdaj razstava časopisov in če se takrat razpiše nagrada za oni list, ki zna najbolj sramotiti svojega nasprotnika, ki zna najbolj krasti poštenje in čast svojemu političkemu poštenemu nasprotniku, da prejme to nagrado naš preljudbi „Domoljub“. In temu se ne čudimo in se tudi nihče ne bo čudil, kdor pozna onega „moža“, ki ureja v družbi s